

Gdańsk, 14.11.2024 r.

Zn. spr.: ZS.6004.4.2022.KR

Ocena gospodarki leśnej Nadleśnictwa Gdańsk

W latach 2015 – 2024 Nadleśnictwo Gdańsk prowadziło gospodarkę w oparciu o plan urządzenia lasu zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DLP-I-611-47/27492/15/ŁP z dnia 20 lipca 2015 roku, w którym etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych) wynosił 1 221 589m³ grubizny netto.

W minionym 10–leciu stan posiadania Nadleśnictwa Gdańsk, w ogólnym rozrachunku, zmniejszył się o 68,7311 ha. Zmiany powierzchniowe wynikają przede wszystkim z realizacji inwestycji na gruntach przekazanych w zarząd Ministerstwa Obrony Narodowej, Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Gdyni, na cele związane z obronnością i bezpieczeństwem Państwa. Realizacja inwestycji celu publicznego (specustawy drogowa i przeciwpowodziowa), odpowiadają za ubytek ponad 35 ha powierzchni Nadleśnictwa. Jednocześnie od stycznia 2015 roku Nadleśnictwo pozyskało w zarząd grunty Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 32,2839 ha oraz kupiło od właścicieli prywatnych grunty o powierzchni 9,446 ha. Zmiany powierzchniowe wynikają także z przeprowadzonej na obszarze Gdyni modernizacji EGiB oraz prac geodezyjnych obejmujących m.in. przeliczenie powierzchni nieruchomości.

Etat miąższościowy w użytkach głównych pozyskania drewna ustalony planem urządzenia lasu na lata 2015-2024, został wykonany w wysokości 1 095 674 m³, czyli 89,69% maksymalnej możliwej do pozyskania ilości drewna, zatwierdzonej decyzją ministra.

W Planie Urządzenia Lasu zatwierdzony został plan użytkowania rębego na 10 lat w wysokości 575 590 m³ grubizny netto. Pozyskanie drewna na powierzchniach objętych użytkowaniem rębnym (cięcia planowe, przygodne rębne i niezaliczone na poczet etatu) zostało zrealizowane na poziomie 478 835 m³ grubizny netto, czyli

83,19% etatu miąższościowego. Użytkowanie rębne prowadzono na powierzchni 4910,53 ha, realizując 97,22 % etatu powierzchniowego. W mijającym dziesięcioleciu pozyskano masę 36 233 grubizny netto m³ drewna, zakwalifikowanego do użytków przygodnych rębnych, co stanowi 7,57 % miąższości użytków rębnych ogółem.

Etat powierzchniowy trzebieży wczesnych i późnych określono w planie na 10 166,52 ha, a szacunkowe pozyskanie grubizny netto na 646 000 m³. Planowana realizacja na zakończenie 2024 roku, wyniesie 537 162 m³ grubizny netto i 10 137,13 ha, o wartościach względnych 83,15% planu miąższościowego i 99,71% planu powierzchniowego trzebieży. W ramach użytków przedrębnych z uwzględnieniem przygodnych pozyskano 616 839 m³ grubizny netto, co stanowi 95,49% planu. W PUL na lata 2015-2024 nie zaplanowano czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny. Zabiegi wykonano na powierzchni 17,68 ha, pozyskując 424 m³ drewna.

Wykonano etat powierzchniowy w trzebieżach wczesnych. W trzebieżach późnych brak pełnego wykonania etatu powierzchniowego wynika z wyłączenia wydzieleń ze wskazaniami gospodarczymi TPP z możliwości realizowania zabiegu (polecenie MKiŚ). Niepełne wykonanie etatu miąższościowego trzebieży wynika z mniejszej intensywności zabiegów.

W ramach użytków przygodnych przedrębnych pozyskano 79 253 m³ grubizny netto, co wyniosło 12,85 % pozyskania grubizny ogółem w tej grupie użytków.

Analiza zmian zasobów drzewnych w minionym okresie wskazuje na zmniejszenie się zasobów miąższości drzewostanów z 6 913 tyś. m³ do 6 892 tyś. m³. Przeciętna zasobność drzewostanów zmniejszyła się w tym okresie z 358 m³/ha do 356 m³/ha, a przeciętny wiek drzewostanów podniósł się o 6 lat osiągając 96 lat.

W pracach inwentaryzacyjnych uwzględniono pomiary i obliczenia drewna martwego na wszystkich powierzchniach próbnych. Według stanu na 1.01.2025 r. ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 147474,47 m³ (brutto), co stanowi 2,14% ogólnej miąższości i 7,97 m³/ha wszystkich drzewostanów. Według stanu na 1.01.2015 r. zinwentaryzowano 83195,73 m³ (brutto) – 1,20%

ogólnej miąższości i 4,52 m³/ha wszystkich drzewostanów. W porównaniu z V rewizją nastąpił znaczny wzrost ilości drewna martwego w drzewostanach.

W Nadleśnictwie Gdańsk uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych zgodne ze składem pożądanym na danym siedlisku stanowią 82%, a uprawy częściowo zgodne 18%. W przeciągu obecnego dziesięciolecia nie stwierdzono upraw niezgodnych z pożądanym składem gatunkowym, a także upraw przepadłych.

W Nadleśnictwie zinwentaryzowano łącznie 5020,64 ha odnowień podokapowych (w tym KDO - 1362,27 ha oraz KO - 2710,44 ha). Porównując do poprzedniego 10-lecia, liczba odnowień wzrosła o 1620,11 ha. Przeciętny procent pokrycia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Gdańsk wynosi 52%. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych 947,93 ha (18,88 %) o przeciętnym pokryciu 93,4 % i jakości hodowlanej 12.

W trakcie obowiązywania Planu Urządzania Lasu w latach 2015-2024, odnowiono łącznie 979,46 ha, w tym 772,88 ha naturalnie. Wykonanie zadań z zakresu podsadzeń produkcyjnych zostało zrealizowane na powierzchni 38,50 ha.

Pielęgnowanie gleby wykonane zostało na powierzchni 921,05 ha, stanowiąc 2379% planowanych zabiegów. Zabiegi realizowano według rzeczywistych potrzeb hodowlanych na gruncie, głównie na żyznych siedliskach lasowych. Pielęgnowanie upraw i młodników wykonane zabiegami czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych stanowią odpowiednio 120,01% i 100,41% zaplanowanego wykonania w PUL.

Odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych łącznie zainwentaryzowano 3 691,72 ha, w tym: 2 230,13 ha w klasie odnowienia; 805,02 ha w klasie do odnowienia; 656,57 ha po cięciach uprzątających w rębniach złożonych.

Przedsięwzięcia w dziedzinie ochrony przyrody i zagospodarowania turystycznego prowadzone są na wysokim poziomie. Wzrastająca ilość różnorodnych form ochrony przyrody oraz podnoszenie się walorów turystycznych lasów świadczy o właściwych działaniach Nadleśnictwa.

W przypadku Nadleśnictwa Gdańsk ogromne znaczenie ma utrzymanie gruntów biologicznie czynnych ze względu na wciąż postępujący proces urbanizacji ze strony Aglomeracji Trójmiejskiej. W ramach utrzymania obiektów przeznaczonych do turystyki i rekreacji na terenach leśnych kontynuowano oraz nawiązywano kontakty z samorządami oraz organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz wypracowania metod ukierunkowania ruchu turystycznego ograniczającego negatywny wpływ antropopresji na cenne obszary leśne.

Obecny stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Gdańsk należy uznać za dobry. Niebezpieczeństwo może rodzić bardzo wysoki średni wiek drzewostanów, który jest wynikiem realizacji gospodarki leśnej w sposób „konserwatorski” z zachowaniem celów przyrodniczych oraz społecznych, zgodnie z postulatami lokalnych samorządów oraz organizacji społecznych. Taki stan rzeczy może w przyszłości wpłynąć na stabilność i trwałość drzewostanów Nadleśnictwa Gdańsk. Spośród wielu czynników abiotycznych, mających wpływ na środowisko leśne, największe znaczenie w minionym dziesięcioleciu miały huraganowe wiatry. Nieregularne opady i okresowe susze powodują wahania poziomu wód gruntowych, co prowadzi do osłabienia drzewostanów, zwłaszcza gatunków o płytkim systemie korzeniowym, zwiększając ich podatność na zasiedlanie przez szkodliwe owady. W mijającym dziesięcioleciu jednym z najważniejszych zadań związanych z utrzymaniem właściwego stanu sanitarnego lasu było prognozowanie i ograniczanie liczebności szkodników wtórnych z których największe znaczenie miały korniki związane ze świerkiem, przede wszystkim kornik drukarz. Aktualnie w związku ze zmniejszaniem się arealu występowania świerka problem ten ustępuje.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, uwzględniając opinie Zespołu Ochrony Lasu i szczegółowe analizy wykonawcy planu urządzenia lasu, gospodarkę Nadleśnictwa Gdańsk w minionym okresie oceniam pozytywnie.

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku

Marek Kowalewski
/podpisano elektronicznie/